

ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ
Σ.Π.Μ. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2013
ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΙΙΙ

Άσκηση 1 Στρίβουμε ένα νόμισμα 4 φορές και συμβολίζουμε με X το μήκος της μεγαλύτερης ακολουθίας από ίδια διαδοχικά αποτελέσματα. Ποια είναι η συνάρτηση κατανομής της X ;

Άσκηση 2 Ποιες από τις παρακάτω συναρτήσεις είναι συναρτήσεις κατανομής; α) $F(x) = e^{-e^{-x}}$, β) $G(x) = e^{-\frac{x^2}{2}}$, γ) $E(x) = \frac{e^x}{1+e^x}$, δ) $H(x) = (1 - e^{-x})^+$

Άσκηση 3 Η πιθανότητα νίκης μας σε μια παρτίδα ενός παιχνιδιού είναι p . Πριν από κάθε παρτίδα έχουμε δικαίωμα να στοιχηματίσουμε ένα ποσό, το οποίο διπλασιάζεται αν κερδίσουμε την παρτίδα και χάνεται αν χάσουμε την παρτίδα. Ξεκινάμε στοιχηματίζοντας 1 στην πρώτη παρτίδα και κάθε φορά που χάνουμε διπλασιάζουμε το στοιχημά μας ώσπου να κερδίσουμε μια παρτίδα. Έχουμε δει ότι με πιθανότητα 1 αυτό θα συμβεί σε πεπερασμένο πλήθος παρτίδων. Ποιο θα είναι το συνολικό μας κέρδος από την αρχή του παιχνιδιού μέχρι και την πρώτη μας νίκη; Αν η τυχαία μεταβλητή K είναι το πλήθος των παρτίδων που παίζουμε μέχρι την πρώτη μας νίκη, ποια κατανομή ακολουθεί η K ; Ας υποθέσουμε τώρα ότι έχουμε αρχική περιουσία $2^n - 1$ οπότε δεν μπορούμε να αντέξουμε περισσότερες από n χαμένες παρτίδες. Ποια είναι η πιθανότητα να χάσουμε όλη μας την περιουσία πριν προλάβουμε να κερδίσουμε κάποια παρτίδα; Έστω K_n το πλήθος των παρτίδων που παίζουμε μέχρι είτε να σημειώσουμε μια νίκη, είτε να τελειώσει η περιουσία μας, δηλαδή $K_n = \min\{K, n\}$. Ποια είναι η κατανομή του κέρδους μας τη στιγμή K_n ;

Άσκηση 4 Ένας φούρνος εξυπηρετεί ένα χωριό με 200 οικογένειες και κάθε μέρα φτιάχνει 6 κέικ. Ο φούρναρης εκτιμά ότι κάθε μέρα μια οικογένεια έχει πιθανότητα $p = 0.02$ να ζητήσει ένα κέικ ανεξάρτητα από τις άλλες.

α) Υπολογίστε την ακριβή σ.μ.π. των κέικ που πωλούνται κάθε μέρα.

β) Πώς διαμορφώνεται η απάντηση στο 1ο ερώτημα αν χρησιμοποιήσουμε την προσέγγιση Poisson για το πλήθος των οικογενειών που θέλουν να αγοράσουν κέικ σε μια μέρα;

γ) Εκτιμήστε την πιθανότητα του ενδεχομένου να πουληθούν και τα 6 κέικ (θα χρειαστείτε πίνακες για την κατανομή Poisson ή τη βοήθεια του Η/Υ σας.)

Άσκηση 5 Αν F είναι η συνάρτηση κατανομής της τ.μ. X , ποιά είναι η συνάρτηση κατανομής των παρακάτω τυχαίων μεταβλητών; α) $Y = aX + b$ για $a > 0$, β) $Y = aX + b$ για $a < 0$, γ) $Z = X^+ = \max\{0, X\}$, δ) $E = e^X$.

Άσκηση 6 Μια διακριτή τ.μ. X παίρνει τιμές στο $\mathbb{N}$ και έχει συνάρτηση μάζας πιθανότητας $p_n = Cn^{-s}$ για κάποια σταθερά C και κάποιο $s > 1$. Ποια πρέπει να είναι η C σαν συνάρτηση του s ; Ποια είναι η πιθανότητα του ενδεχομένου η X να είναι πολλαπλάσιο του 7;

Άσκηση 7 Μια τ.μ. X έχει συνάρτηση πυκνότητας πιθανότητας

$$f(x) = \begin{cases} 0 & , x < 1 \\ cx^{-5} & , x \geq 1. \end{cases}$$

Υπολογίστε την σταθερά c και στη συνέχεια την πιθανότητα των ενδεχομένων $\{X \in [3, 5]\}$ και $\{X \geq t\}$.

Άσκηση 8 Έστω X τ.μ. με ομοιόμορφη κατανομή στο $[0,1]$. Το πρώτο δεκαδικό ψηφίο της X είναι επίσης μια τ.μ. Ποια είναι η κατανομή της; Ποια είναι η κατανομή του δεύτερου δεκαδικού ψηφίου της X ;

Άσκηση 9 Αν η τ.μ. U ακολουθεί την ομοιόμορφη κατανομή στο $[0,1]$ α) ποια κατανομή ακολουθεί η τ.μ. $X = -\ln(U)$, β) ποια είναι η πυκνότητα πιθανότητας της τ.μ. $Y = U^2$; γ) της $Z = U^{-2}$;

Άσκηση 10 Αν η τ.μ. X ακολουθεί κανονική κατανομή $X \sim \mathcal{N}(\mu, \sigma^2)$ εκφράστε την $F(x) = \mathbb{P}[X \leq x | X \geq \mu]$ συναρτήσει της σ.κ.π. Φ της τυπικής κανονικής κατανομής. Από τους πίνακες για την Φ ή με τη βοήθεια του υπολογιστή βρείτε (συναρτήσει των μ, σ) το μικρότερο δυνατό $x \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $F(x) \geq 0.99$.